

for, at dette maaske skulde være for lille en Uddannelse. Imidlertid vilde det være farligt for Eleverne, om der stilledes større Fordringer, f. Eks. krævedes en 5-aarig Uddannelse paa Værksted, og man har derfor indført Haandværksprøven. Det er sket efter Anmodning af Maskinelevernes Forening og Fællesrepræsentationen. Ved denne Prøve vil man nærmest søge at faa Maskinisterne uddannede i Haandteringen af Værktøjet og Behandlingen af de Raamaterialier, de skulle behandle, idet det let, naar der tilstøder Maskinen et Uheld i rum Sø, kan vise sig nødvendigt, at Maskinisten ikke alene er i Stand til at se, hvad der er i Vejen med Maskinen, men tillige er i Stand til at foretage en saadan midlertidig Reparation, at Skibet i alt Fald kan vinde ind i nærmeste Havn.

Med disse Bemærkninger skal jeg anbefale Lovforslaget til det høje Tings velvillige Behandling, idet jeg atter fremhæver den store Betydning, det vil have, om det føres igennem saa snart som muligt.

Mortensen: Siden den første Lov om Maskinisteksamen i April 1874 saa Lyset, er der sket en rivende Udvikling paa dette tekniske Omraade, og den har givet sig Udslag i to Retninger. Den ene, som jeg først skal omtale, er den, at man har strammet Kravene til de Folk, som indstille sig til Eksamen, har krævet mere indgaaende Kendskab til det, de skulle have med at gøre som Maskinmestre. Der er i disse Aar kommet en stadig stigende Anvendelse af mekaniske Hjælpemidler baade om Bord i Skibene og paa Landjorden, hvad der maatte betinge en fyldigere Uddannelse af dem, der skulde passe disse Maskiner. Det er ikke i og for sig en Forøgelse af Maskintyperne, som har gjort, at disse Krav have maattet stige. Jeg er tværtimod tilbøjelig til at mene, at Udviklingen snarest gaar i den omvendte Retning, idet man mere og mere stiler hen imod en vis Ensartethed, efterhaanden som Erfaringen har vist, at denne eller hin Maskintype er mest økonomisk med Hensyn til Plads og Kulforbrug og i andre Henseender mest hensigtssvarende. Det er den mere mangfoldige Anvendelse af Maskinkraften, der har gjort det nødvendigt at stramme Fordringerne.

Den anden Retning, Udviklingen har taget, viser sig deri, at man har delt Maskinmestrene i stadig flere Klasser, har faaet flere Trin paa Eksamensstigen. Denne Udvikling anser jeg for mindre heldig. Man

er sikkert her gaaet videre end ønskeligt, og ved det foreliggende Lovforslag vil man nu gøre et Par Skridt til, som jeg ikke anser for heldige. Loven af 10. April 1874 satte kun to Klasser, Maskinisteksamens første og anden Afdeling. Ved Loven af 30. Marts 1892 kom hertil Maskinpasserprøven, nærmest for Folk, som skulde passe Maskiner paa Landjorden, og ved en anden Lov fik man Kedelpasserprøven. Den sorterer under et andet Ministerium, men det er et saa beslægtet Omraade, at man godt kan sige, det hører sammen med det her omhandlede. Nu havde man altsaa 4 Klasser. Saa kom senere den femte i Form af Tillægsprøven for elektriske Installatører. Den forekommer mig for saa vidt overflødig i Forbindelse med dette Lovforslag, som man har en tilsvarende Eksamen, der foranstalttes af Københavns Belysningsvæsen. Der kan der faas Eksamen i elektrisk Installation, og den rækker, saa vidt jeg skønner, lige saa vidt som Tillægsprøven her. Foruden disse 5 Klasser, som man saaledes nu er kommen til, fandtes der 2 i Forslaget, som det blev forelagt i det andet høje Ting, der yderligere tilføjede en tredje. Det erganske vist ikke obligatoriske Prøver, de ere frivillige foreløbig, men hvor længe det varer, er et Spørgsmaal, som man ikke forud kan sige noget om.

Lad mig først om den Motorpasserprøve, som nu foreslaas, sige, at den forekommer mig [at] være ret overflødig. Den vil ikke have nogen nævneværdig Betydning for de smaa Baade, som Fiskere sejle med. De kunne udmærket godt passe deres Motor, uden at de behøve at have denne Prøve, og efterhaanden som Motorerne finde Indgang i større Skibe, vil det være nødvendigt for dem, der tage Maskinmestereksamen, at have det fornødne Kendskab til Bygning og Pasning af Motorerne. Der bliver altsaa Stedet, hvor man skal søge Kundskab derom. Men sætter man Pris paa at faa denne Motorpasserprøve indført, hvad jeg ikke skal have noget imod, maa der nødvendigvis som en af Betingelserne ved den almindelige Maskinisteksamen i Loven optages en udtrykkelig Bestemmelse om, at der fordres indgaaende Kendskab til Motorer. Det kommer ikke i Strid med, at man, hvad jeg anser for rigtigt, ved kongelig Resolution i det enkelte fastsætter, hvad der skal læres til de forskellige Eksaminer. Men dette bør nævnes i Loven som et særligt Fag, naar man indfører denne mindre Motorpasserprøve, for at man ikke skal begaa den Fejltagelse at mene, at de,